

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-1-31
Karar Sayısı : **18-27/432-202**
Karar Tarihi : 08.08.2018

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Mehmet AYAN,
Ahmet ALGAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Musa ÇOKUR, Ahmet YALÇIN, Tahsin KUM

C. BAŞVURUDA

BULUNAN

: Canberk KALKAN

Temsilcisi: Özge İÇÖZ

Güzelkent Mah. Harf Devrimi Cad. Özügüzelkent Sitesi, 4D Blok
Daire No:1 Etimesgut/Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR

: - Balpet Petrol Ürünleri A.Ş.

Tatlısu Mah. Akif İnan Sok. No:10 Y. Dudullu Ümraniye/İstanbul

- Nebioğlu Petrol İnşaat Tic. Ltd. Şti.

Devrim Mah. 3816 Sok. No:10 Karabağlar/İzmir

- İzmir Yalçınlar Grup Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti.

Devrim Mah. 3816 Sok. No:10 Karabağlar/İzmir

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** **Nebioğlu Petrol İnşaat Tic. Ltd. Şti., İzmir Yalçınlar Grup Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Balpet Petrol Ürünleri A.Ş.'nin aralarında yapmış oldukları dikey anlaşmalar ve diğer uygulamalar ile 4054 sayılı Kanun'u ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ni ihlal ettikleri iddiası.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; başvuruya konu taşınmaz üzerinde Balpet Petrol Ürünleri A.Ş. (BALPET) lehine tesis edilen 10 yıl süreli intifa hakkının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) ilgili maddeleri ile Rekabet Kurulu kararları uyarınca beş yılı aşan süreler bakımından hüküm ifade etmediği iddia edilerek, intifa hakkının kaldırılması hususunda gereğinin yapılması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 11.05.2018 tarih ve 3781 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 31.05.2018 tarih ve 2018-1-31/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 12.06.2018 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 18-19/342-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bu karar uyarınca düzenlenen 17.07.2018 tarih ve 2018-1-31/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Canberk KALKAN, Nebioğlu Petrol İnşaat Tic. Ltd. Şti. (NEBİOĞLU), İzmir Yalçınlar Grup Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti. (YALÇINLAR) ve Balpet Petrol Ürünleri A.Ş. (BALPET) arasında muhtelif sözleşmelerle kurulmuş olan dikey ilişkinin, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan arazi üzerinde kurulmuş yeni bir istasyona ilişkin olması sebebiyle 06.06.2012 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyetten yararlanabileceği,
 - Dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği

sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Dosya Konusu Dikey Anlaşmaya Yönelik Bulgular

- (5) Şikâyetçi tarafından yapılan 11.05.2018 tarihli başvuruda özetle;
- 06.06.2012 tarihinde başvuru sahibi Canberk KALKAN ile NEBİOĞLU arasında, taşınmaz maliki Canberk KALKAN'a ait İzmir ili, Karabağlar ilçesi, Bozyaka mahallesinde bulunan, tapuda 15095 ada, 1 parsel 21L-3C paftada kayıtlı taşınmazı kapsayan bir "Kiralama ve İnşaat Yapımı Sözleşmesi" imzalandığı,
 - İşbu kira sözleşmesine dayanarak kiracı/bayi NEBİOĞLU'nun talebi doğrultusunda 11.06.2012 tarihinde, bayisi olduğu BALPET lehine malik Canberk KALKAN tarafından tapuda 10 yıl süre ile intifa hakkı tesis edildiği,
 - Canberk KALKAN tarafından BALPET lehine tapuda tesis edilen intifa hakkının başlangıç tarihinin 11.06.2012 olduğu ve 11.06.2017 tarihi itibarıyla bu sürenin sona erdiği, süresi dolan işbu intifa hakkının kaldırılması gerektiği,
 - 2015 yılında bayi NEBİOĞLU'nun ortaklarının, şirket paylarının tamamını Fevzi YALÇIN'a sattığı, hem kiracı hem de ilgili taşınmazda akaryakıt istasyonu işleten Gayri Sıhhi Müessese (GSM) ruhsat sahibi olan NEBİOĞLU yetkilisinin 30.07.2015 tarihi itibarıyla Fevzi YALÇIN olduğu,
 - Aynı kişinin 02.05.2017 tarihinde YALÇINLAR'ı kurduğu ve bu şirketin kurucu ortağı ve yetkilisi olduğu,
 - Şikâyet olunan şirketlerin, beş yıllık intifa hakkı süresinin 2017 yılı Haziran ayında sona ereceğini ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanamayacaklarını bildiklerinden kanunu dolanmak maksadı ile 02.05.2017 tarihinde YALÇINLAR'ın kurulmasını organize ettiği,
 - 03.11.2017 tarihinde, NEBİOĞLU'nun GSM ruhsatını YALÇINLAR'a devrettiği ve akabinde yetkilisi ve ortağı aynı olan YALÇINLAR ile 04.11.2017 tarihinde yeni bir bayilik akaryakıt istasyon sözleşmesi imzalandığı,
 - Kurul'un akaryakıt istasyonlarının intifa hakkı çerçevesinde uzun süreli kiralamaları ile ilgili beş yıllık bir kısıtlama getirdiği, muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan, faaliyetlerin sona ermesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılacak sürenin uzamasının söz konusu olmadığı,
 - 4054 sayılı Kanun açısından ekonomik birlik prensibi gereği tüzel kişiliklerin bir öneminin bulunmadığı, fiili olarak iki şirketin aynı kişiler tarafından yönetiliyor/kontrol ediliyor olmasının yeterli kabul edildiği, NEBİOĞLU ile YALÇINLAR'ın sahiplerinin aynı kişi olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiği,
 - Sonuç olarak, esasen aynı kişilerin kontrol ettiği bir firma ile bayilik sözleşmesi yenilendiğinde beş yıllık intifa süresinin kesilmediği ve bu sürenin aşılması nedeniyle işbu firmalar arasındaki dikey ilişkinin sonlandırılması gerektiği ifade edilmiştir.

18-27/432-202

- (6) Konuya ilişkin bilgi isteme yazısına cevaben BALPET tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 25.06.2018 tarihinde giren yazıda ise özetle;
- BALPET ile bayi NEBİOĞLU arasında öncelikle 06.06.2012 tarihli bir protokolün akdedildiği ve bu protokol ile bayinin BALPET'e 5+5 olmak kaydı ile toplamda 10 yıl süre ile bayilik sözleşmesi akdetmeyi ve taşınmaz malikinden BALPET lehine 10 yıl süre ile intifa hakkı tesis ettirmeyi taahhüt ettiği, BALPET'in de daha önce üzerinde herhangi bir akaryakıt istasyonu yapılmamış olan bir arazi üzerinde akaryakıt istasyonlarına özgü nakdi ve aynı yatırımlar yapmayı taahhüt ettiği,
 - İşbu protokol doğrultusunda BALPET ile bayi NEBİOĞLU arasında 06.06.2012 tarihli ve beş yıl süreli bir bayilik sözleşmesi akdedildiği ve gerekli yatırımların gerçekleştirildiği,
 - BALPET ile taşınmaz maliki Canberk KALKAN arasında intifa tesis anlaşmasına bağlı olarak 12.06.2012 tarih ve 9854 yevmiye numaralı intifa resmi senedi ile BALPET lehine 10 yıl süreyle intifa hakkı tanındığı,
 - Taşınmaz malikinin aynı zamanda intifa resmi senedinin 2. maddesi uyarınca intifa hakkının süresi sona ermeden terkinini talep etmeyeceğini beyan ve taahhüt ettiği,
 - BALPET'in bu anlaşmalar kapsamında taşınmaza akaryakıt istasyonu kurulması amacıyla nakdi ve aynı yatırımlar yaptığı,
 - BALPET'in bayisi NEBİOĞLU ile ilk beş yıllık süre sonunda protokol kapsamında ikinci bir beş yıllık bayilik sözleşmesi akdettiği ve bayilik sözleşmesinin 06.06.2017 tarihinde beş yıl süre ile yenilendiği,
 - Ancak işbu bayilik sözleşmesi devam ederken bayi NEBİOĞLU'nun işyeri açma ve çalışma ruhsatını YALÇINLAR'a devretmesi üzerine BALPET'in intifa hakkından yararlanabilmek amacıyla NEBİOĞLU ile bayilik ilişkisini feshettiği ve YALÇINLAR ile 21.03.2018 tarihinde 12.06.2022 tarihine kadar yürürlükte olacak bir bayilik sözleşmesi akdettiği ve bu son bayilik sözleşmesi kapsamında taşınmaz üzerindeki akaryakıt ve LPG otogaz istasyonuna ilave yatırımlar yaptığı,
 - Taşınmaz malikinin bizzat imzaladığı intifa anlaşması ile taşınmazı üzerinde tüm yatırımın BALPET tarafından yapılacak olması sebebiyle 10 yıl süre ile intifa hakkı tesis ettiği ve BALPET'in de bu kapsamdaki tüm taahhütlerini yerine getirdiği,
 - İşbu intifa hakkının 18.09.2010 tarihinden sonra tesis edilmiş olması ve taşınmaz malikinin 4054 sayılı Kanun, 2002/2 sayılı Tebliğ ve Rekabet Kurulunca alınan yakın tarihli kararları da dikkate alarak, bilerek ve isteyerek 10 yıl süreli intifa hakkı tesis ettiği,
 - Taşınmaz üzerinde kurulu akaryakıt istasyonunun üzerinde daha önce gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış olması ve akaryakıt istasyonunun kuruluşuna ilişkin maliyetin BALPET tarafından karşılanmış olması nedeniyle rekabet hukuku mevzuatı ile Kurul kararlarına uygun işlem tesis etmiş olan BALPET hakkında yapılan şikâyetin reddedilmesi gerektiği,
- ifade edilmiştir.

- (7) Şikâyetçi tarafından 11.07.2018 tarihli talep dilekçesinde ise özetle;
- Kurul'un intifa hakkı ile ilgili olarak günümüze kadar aldığı ve kamuoyuna Kurum internet adresinden duyurduğu kararlarının tetkikinden; intifa hakkının temel olarak maksimum on yıl ile sınırlandırıldığı anlaşıldığı,
 - Alınan kararların ve ilgili mevzuatın incelenmesi sonucunda, söz konusu on yılın hangi iktisadi ve hukuki gerekçelerle tespit edildiğinin anlaşılamadığı,
 - Standart bir şekilde her intifa başvurusuna, başvuru sahibinin arsa/tesisinin lokasyonuna, iktisadi getirisine, yapılan yatırımın maliyeti ve getirisine ilişkin herhangi bir analiz yapılmaksızın "on yıla kadar" süren prensipte verilir, "kadar" kelimesi hiç kullanılmaksızın ve göz ardı edilerek her bir Kurul kararında matbu olarak yinelenmesinin gerekçelendirilmesi hususunda itirazlarının bulunduğu,
 - Her bir tesis ve bölgenin ekonomik ve coğrafi olarak birbirinden farklı özellikler ve finansal getiriler barındırmakta iken bu hususun göz ardı edilerek, ülkemizde faaliyet gösteren tüm petrol işletmeleri için hiçbir kritere bakılmaksızın standart bir şekilde karar alınmasının hakkaniyete uygun olmadığı,
 - Kurul'un, on yıla kadar süreye muafiyet tanırken, yatırımın finansman maliyetinin temel kriter olarak kabul edildiğinin bilindiği, oysa ticari hayatta her işletmenin; bulunduğu yer, ilişki tesis edilen petrol dağıtıcısı şirketin gücü ve repütasyonu, tesisin özellikleri ve sunduğu hizmetler (lastik servisi, kafeterya, market, yıkama-yağlama vs.) gibi hususlar göz önünde bulundurulduğunda değerinin diğerlerinden farklılaştığı,
 - Başvuru sahibinin arsası üzerine yapılan petrol istasyonunun havaalanı, toplu konut bölgesi ve bilindik büyük bir AVM'ye (Tespo Alışveriş Merkezi) fiziksel olarak yakın olduğu, bünyesinde market, oto yıkama ve araç bakım servisi bulunduğu, tahmini satış bedelinin (.....) ABD Doları olup; bu rakamın istasyonun merkezi konumuna ve ekonomik değerine işaret ettiği, bunun da yatırımın finansman bedelinin, 10 yıldan çok daha kısa bir sürede karşılanabileceğini ve yatırım yapan şirketin kar elde edebileceğini gösterdiği,
 - Bu nedenle, Kurul tarafından karar alınmadan önce gerçekçi ve ticari yaşamın kendi içindeki gereklerine uygun bir analiz yapılabilmesini teminen öncelikle Kurum bünyesinde yer alan Ekonomik Analiz birimi tarafından, yukarıda yer alan itirazları barındıran (arsa üzerinde yer alan petrol istasyonunun iktisadi değeri, finansman getirisi, yatırımın finansman maliyeti, yatırım gelirinin yatırım harcamalarını karşılama oranı ve süresi, gelir tablosu ve bilançolar da dikkate alınarak) bir iktisadi analiz yapılmasının talep edildiği,
 - Yatırımın finansman maliyetinin kaç yılda karşılanacağını hesaplanarak buna göre belirlenecek intifa süresinin (on yıla kadar cümlesinden hareketle örneğin beş yıl, altı yıl vs.) belirlenerek Kurul'un intifa kararında takdir yetkisini kullanırken talep edilen değerlendirmeyi göz önüne alarak, "on yıla kadar" ifadesini on yıl olarak değil daha kısa bir süre için belirlemesinin daha uygun olacağını değerlendirildiği,
 - Bu analizin sonucunda iktisadi gerekçelerine de yer vermek suretiyle düzenlenecek raporda, intifa hakkının kaç yılla sınırlandırılması gerektiğinin tespit edilmesinin yerinde olacağı,
 - İktisadi analiz talebi Kurum tarafından yerine getirilmeyecekse, bu durumda yetkin bir bilirkişiye Kurum tarafından ekonomik analiz yaptırılarak, hakkaniyete uygun, objektif kriterlere dayanan intifa süresinin belirlenerek dosyanın sonuca bağlanması gerektiği hususları ifade edilmiştir.

- (8) BALPET tarafından gönderilen ve 13.07.2018 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden yazıda ise özetle;
- Şirket hali hazırda intifa hakkına istinaden YALÇINLAR ile akdettiği 21.03.2018 tarihli bayilik sözleşmesi ile faaliyetine devam etmekte iken yaşanan ihtilaf sebebiyle bayinin ticaret sicil kayıtlarının araştırıldığı ve Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nin 27.06.2018 tarih ve 9608 sayılı nüshasında 20.06.2018 tarihli genel kurul kararı ile YALÇINLAR'ın mevcut tek hissedarı ve imzaya yetkili münferit müdürü Fevzi YALÇIN'ın şirketin tüm hisselerini (.....) isimli kişiye devretmiş olduğu ve aynı kişinin münferit müdür olarak tayin edildiğinin tespit edildiği,
 - Bu işlemlerin tümünün BALPET'in bilgisi ve muvafakati haricinde gerçekleşmiş olduğu, durum Fevzi YALÇIN'a sorulduğunda taşınmaz maliki Canberk KALKAN'ın kendisiyle görüştüğü ve anlaşmışları, bu sebeple şirket hisselerini Canberk KALKAN'ın akrabası ((.....)) olan (.....)'a devrettiği, istasyonu artık Canberk KALKAN'ın (.....) vasıtasıyla işleteceğinin beyan edildiği,
 - Bu durumun taşınmaz malikinin dolaylı bir şekilde şirketin mevcut bayisi haline geldiği ve bayilik sözleşmesi hükümleri ile intifa hakkını kabul etmiş olduğu anlamına geldiği, şirketin bayilik faaliyetlerindeki fiili muhatabının taşınmaz maliki Canberk KALKAN olduğu, (.....)'ın göstermelik şirket ortağı ve müdürü olduğu,
 - Durum tespit edildikten sonra Canberk KALKAN ile yapılan görüşmeler kapsamında İşletme Hakkı Devir Protokolü'nün temin edildiği, devir protokolü incelendiğinde taraflarının, YALÇINLAR'ın tek hissedarı ve münferit müdürü Fevzi YALÇIN ile taşınmaz maliki Canberk KALKAN ve akrabası olan (.....) ve (.....) olduğunun görüldüğü,
 - Bu devir sözleşmesi ile taşınmaz malikinin YALÇINLAR'ın tüm kontrolünü eline almış olduğu ve protokolün taraflarının birbirlerini geçmişe yönelik bir şekilde ibra etmiş oldukları, taşınmaz malikinin aynı zamanda bu devir protokolünün "kefili" statüsünde olduğu, mevcut bayilik sözleşmesini devralmak ve üstlenmek yolu ile taşınmaz kaydında mevcut olan şirkete ait yasal intifa hakkının varlığını ve geçerliliğini de kabul ve taahhüt etmiş olduğu,
 - Taşınmaz malikinin bu tutum ve eylemleri dikkate alındığında Kuruma yapmış olduğu şikâyet başvurusunun iyi niyetten uzak ve bir hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olduğu, gerçekteki niyetinin aslında BALPET ile YALÇINLAR arasında akdedilen bayilik sözleşmesini ve intifa hakkını sona erdirmek ve başka bir dağıtım şirketi ile çalışmaya devam etmek olduğunun açık ve net olduğu,
 - Nitekim İşletme Hakkı Devir Protokolü'nün 3.8. maddesine göre YALÇINLAR'ın yetkilisi Fevzi YALÇIN'nın bayi adına tescilli olan işyeri açma ve çalışma ruhsatını taşınmaz maliki tarafından kurulacak olan bir şirkete devir etmeyi taahhüt ettiği, yeni şirket işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldıktan ve lisansı yayımlandıktan sonra YALÇINLAR'a ait hisselerin (.....) tarafından yeniden bedelsiz şekilde Fevzi YALÇIN'a iade edileceğinin kararlaştırıldığı,
 - Taşınmaz malikinin muvazaalı eylem ve işlem içinde bulunduğu, gerçek amacının şirketin intifa hakkını fiilen kullanılmaz hale getirmek olduğu, bu amaçla organik bağ içinde olduğu (.....)'ı paravan olarak kullandığı,
 - Taşınmaz malikinin bu protokolü akdettikten sonra İzmir Büyükşehir Belediyesine müracaat ederek mevcut bayiye ait işyeri açma ve çalışma ruhsatının kendi kuracağı şirkete devredilmesini talep ettiği ancak BALPET'in intifa hakkı sahibi olarak muvafakati bulunmadığından talebinin anılan Belediye tarafından reddedildiği,

- Yine aynı İşletme Devir Protokolü'nün tarafları araştırıldığında protokolü (.....) isimli kişinin kefil olarak imzalamış olduğu, (.....)'nin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nin 28.06.2017 tarih ve 9355 sayılı nüshasında yayımlanan ilana göre akaryakıt dağıtım şirketi olan Pasifik Petrolcülük A.Ş.'nin yönetim kurulu başkanı ve münferit imza yetkilisi olduğu,
- Bu durumun esasen taşınmaz maliki tarafından yapılan intifa hakkı ile ilgili şikâyetin ne denli kötü niyetli ve haksız olduğunu, gerçekte taşınmaz malikinin türlü muvazaalı ve hileli işlemlerle aslında yasal intifa hakkını boşa çıkarmak ve fiilen kullanılamaz hale getirerek şirketin mevcut bayisi ile olan sözleşmesini uygulanamaz hale getirmek ve yine hukuki, iktisadi ve organik bağ içinde olduğu Pasifik Petrolcülük A.Ş. ile doğrudan kendisinin bir bayilik sözleşmesi yapmak amacıyla olduğunu ispatladığı,
- BALPET ile taşınmaz maliki arasındaki intifa tesis anlaşmasına bağlı olarak 12.06.2012 tarih ve 9854 yevmiye numaralı intifa resmi senedinin tanzim edildiği, taşınmaz malikinin işbu intifa resmi metninde görüleceği üzere şirket lehine 10 yıl süre ile intifa hakkı tesis etmiş olduğu ve bu işlemi yaparken bir vekil de kullanmayarak işlemi bizzat kendi imzası ile tamamladığı, taşınmaz malikinin intifa resmi senedi ile taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonlarına özgü tüm kalıcı ve kalıcı olmayan yatırımların tamamının dağıtım şirketi tarafından karşılanmış olması sebebiyle 10 yıl süre ile intifa hakkını tesis etmiş olduğunu beyan ettiği, intifa resmi senedi içinde BALPET ile malik arasındaki anlaşmanın tüm koşullarının açık ve net bir şekilde düzenlendiği, intifa resmi senedinin 1. maddesi kapsamında BALPET'in intifa hakkını bayi vasıtasıyla kullanabileceği gibi bizzat veya üçüncü şahıslar marifeti ile de kullanabileceğinin taşınmaz maliki tarafından kabul ve taahhüt edildiği, taşınmaz malikinin aynı zamanda 2. madde uyarınca intifa hakkının süresi sona ermeden terkinini talep etmeyeceğini de beyan ve taahhüt etmiş olduğu ve şirketin bu anlaşmalar kapsamında taşınmaza akaryakıt istasyonu kurulması amacıyla nakdi ve aynı yatırımlar yaptığı,
- Şikâyet konusu olay değerlendirilirken bu hususların ve şikâyetçinin bir hakkın kötüye kullanılması teşkil eden işlem ve eylemlerinin Kurum tarafından mutlaka dikkate alınması gerektiği,

ifade edilmiştir.

I.2. Değerlendirme

I.2.1. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

- (9) Akaryakıt sektöründe uygulanan dikey anlaşmalara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde Kurulumuz ile Danıştay tarafından alınan çok sayıda karar ile sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Yine söz konusu kararlarda Kurulumuz, bu tür sözleşmelerin yapıldıkları tarihten itibaren en fazla beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenen grup muafiyetinden yararlanabileceğine ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına; bu sürelerin hitamından itibaren intifa hakkı çerçevesinde bayilerin yeniden sözleşme yapmaya zorlanması halinde Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem başlatılacağına ilişkin ilgili taraflara bildirilmesine karar vermiştir.

- (10) Dosya mevcudu bilgi ve belgelerin incelenmesinden; ilk olarak 06.06.2012 tarihinde dağıtıcı BALPET ile bayi NEBİOĞLU arasında, bayinin, BALPET'e 5+5 olmak kaydı ile toplamda 10 yıl süre ile bayilik sözleşmesi akdetmeyi ve taşınmaz malikinden BALPET lehine 10 yıl süre ile intifa hakkı tesis ettirmeyi taahhüt ettiği; BALPET'in de daha önce üzerinde herhangi bir akaryakıt istasyonu yapılmamış olan bir arazi üzerinde akaryakıt istasyonlarına özgü nakdi ve aynı yatırımlar yapmayı taahhüt ettiği bir protokol imzalandığı anlaşılmaktadır. Yine 06.06.2012 tarihinde akaryakıt istasyonu faaliyetinin yürütüleceği arsanın maliki Canberk KALKAN ile bayi NEBİOĞLU arasında bir kira sözleşmesinin imzalandığı; ayrıca bayi NEBİOĞLU ve dağıtıcı BALPET arasında 06.06.2012 tarihli ve beş yıl süreyle geçerli ilk bayilik sözleşmesinin akdedildiği; tapu kayıtlarından da anlaşılacağı üzere 12.06.2012 tarihinde mülkiyeti Canberk KALKAN'a ait taşınmaz üzerinde BALPET lehine 10 yıl süreli bir intifa hakkı tesis edildiği görülmektedir.
- (11) Devam eden süreçte, 06.06.2012 tarihli ve beş yıl süreyle geçerli olan ilk bayilik sözleşmesinin son bulması üzerine NEBİOĞLU ve BALPET'in ikinci bayilik sözleşmesini, aralarında imza edilen protokole de uygun şekilde 06.06.2017 tarihinde ve beş yıl geçerli olacak şekilde akdettikleri; 21.03.2018 tarihinde BALPET'in EPDK'ya gönderdiği yazı ve ekinde yer alan 21.03.2018 tarihli fesih bildirisinden de anlaşılacağı üzere tarafların ikinci bayilik sözleşmesini bu tarihte karşılıklı olarak feshettikleri; bu fesih üzerine BALPET ve yeni bayi YALÇINLAR¹ arasında başlangıç tarihi 21.03.2018 ve sona erme tarihi ise 12.06.2022 olan üçüncü bir bayilik sözleşmesinin akdedildiği görülmektedir.
- (12) Yukarıda verilen bilgi ve belgelerden hareketle öncelikle NEBİOĞLU, YALÇINLAR, BALPET ve malik Canberk KALKAN arasındaki dikey ilişkinin, 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen grup muafiyetinden yararlanıp yararlanamayacağı, sonrasında ise dikey ilişkinin bireysel muafiyet şartlarını taşıyıp taşımadığı incelenmiştir.
- (13) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "*Alicinin anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdüreceyse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir...*" denilerek, alıcıya süresi beş yılı aşacak şekilde rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilmek için, akaryakıt istasyonunun mülkiyetinin doğrudan sağlayıcıya ait olması ya da üst hakkının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilmiş olması şart koşulmaktadır. Yine Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Kılavuz) 39. paragrafında bu durum "*...Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir aynı veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir...*" şeklinde açıklanmıştır.

¹ Başvuru ekinde sunulan 30.07.2015 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi incelendiğinde ilk bayilik ilişkisinin tarafı olan NEBİOĞLU'nun Abdurrahman ARAS'a ait hisselerinin Fevzi YALÇIN'a devredildiği; 02.05.2017 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi incelendiğinde, Fevzi YALÇIN'ın tek hissedarı olduğu YALÇINLAR'ı kurduğu; son aşamada, 27.06.2018 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi incelendiğinde ise, Fevzi YALÇIN'ın tüm hisselerini (.....)'a devrettiği ve bu kişinin şirketin tek hissedarı ve yetkilisi olduğu görülmektedir.

- (14) Dosya mevcudu bilgiler doğrultusunda, NEBİOĞLU ile BALPET arasında akdedilen 06.06.2012 tarihli protokol ve ilk bayilik sözleşmesi, NEBİOĞLU ile malik arasında akdedilen 06.06.2012 tarihli kira sözleşmesi, BALPET lehine tesis edilen 12.06.2012 tarihli ve 10 yıl süreli intifa hakkı, NEBİOĞLU ile BALPET arasında akdedilen 06.06.2017 tarihli ikinci bayilik sözleşmesi ve son olarak BALPET ve yeni bayi YALÇINLAR arasında başlangıç tarihi 21.03.2018, sona erme tarihi 12.06.2022 olan üçüncü bayilik sözleşmesinden müteşekkil dikey ilişkiyle ilgili olarak; taraflar arasında muhtelif anlaşmalarla kurulmuş bulunan dikey ilişkinin, 06.06.2012 tarihli ilk bayilik sözleşmesinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen grup muafiyetinden yararlandığı; bununla birlikte malik Canberk KALKAN ile bayi NEBİOĞLU arasında akdedilmiş olan kira sözleşmesinin dikey ilişkiyi istisna kapsamında çıkararak bir bağlantı niteliği taşıdığı, dolayısıyla dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan istisnadan yararlanma imkânı bulunmadığından 06.06.2017 tarihinden itibaren grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

I.2.2. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (15) Öncelikle şikâyetçi tarafça gönderilen ve 11.07.2018 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden talep dilekçesinde ifade edilen hususlar göz önünde bulundurulmuştur. İlgili dilekçede özetle; Kurulumuzun, önüne gelen ve bireysel muafiyetten yararlanma imkanı olan dikey ilişkilerle ilgili olarak matbu bir şekilde verdiği "10 yıla kadar" sürenin hangi iktisadi ve hukuki gerekçelerle tespit edildiğinin anlaşamadığı, hiçbir kritere bakılmaksızın standart bir şekilde her intifa başvurusuna, başvuru sahibinin arsa/tesisinin lokasyonuna, iktisadi getirisine, yapılan yatırımın maliyeti ve getirisine ilişkin herhangi bir analiz yapılmaksızın on yıla kadar sürenin verilmesinin hakkaniyete uygun olmadığı ifade edilmiş ve bu nedenle Karar alınmadan önce gerçekçi ve ticari yaşamın kendi içindeki gereklerine uygun bir analiz yapılabilmesini teminen Kurum Ekonomik Analiz Birimi tarafından yukarıda belirtilen itirazlara yönelik bir iktisadi analiz yapılması, bu talep Kurum tarafından karşılanmayacaksa yetkin bir bilirkişiye Kurum tarafından ekonomik analiz yaptırılması ve hakkaniyete uygun olarak bireysel muafiyetin süresinin on yıla kadar değil daha kısa bir süre için belirlenmesi talep edilmiştir. Konunun daha iyi anlaşılıp değerlendirilebilmesi açısından, Kurul içtihatları çerçevesinde akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara bireysel muafiyet tanınması konusundaki temel gelişmelere aşağıda yer verilmiştir.
- (16) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde Rekabet Kuruluna, bu maddede belirtilen koşulların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verme yetkisi tanınmıştır. Kurulumuz tarafından ise akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara bireysel muafiyet verilebilmesinin şartları 25.02.2010 tarihli, 10-19/228-86 sayılı OPET ve 10-19/229-87 sayılı DELTA ile 18.03.2010 tarihli, 10-24/338-122 sayılı TOTAL kararlarıyla belirlenmiş; anılan ve izleyen kararlarda dikey anlaşmaların, daha önce üzerinde hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde kurulmuş yeni akaryakıt istasyonlarına ilişkin olmaları ve akaryakıt istasyonlarına özgü yatırımların dağıtıcı tarafından üstleniliyor olması dikkate alınarak, bayilerin beşinci yılın sonunda, dağıtım firması tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmaları sona erdirebilmeleri konusunda tarafların anlaşmaları koşuluyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen şartları taşıyacağına ve dolayısıyla 10 yıla kadar muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

18-27/432-202

- (17) Tarafların dikey ilişkiye devam etme hususunda anlaşamamaları halinde ise, bahse konu dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınamayacağı ve anılan dikey anlaşmanın 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği beş yıllık sürenin sonunda tarafların aralarındaki dikey ilişkiyi sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi şeklinde bir uygulama benimsenmiştir.
- (18) Söz konusu kararlar incelendiğinde, bireysel muafiyetin koşulları değerlendirilirken; anlaşmaların yeni bir yatırıma aracılık etmeleri, sıfırdan yeni bir istasyon kurulması ve bayilerin bu yatırım aracılığıyla pazarda faaliyette bulunacak olmaları gibi hususların dikkate alınan başlıca faktörler olduğu görülmektedir. Nitekim Kurul'un 25.02.2010 tarih ve 10-19/228-86 sayılı OPET kararında;

“anlaşmanın en önemli özelliği yeni bir yatırıma aracılık etmeleri, yani sıfırdan birer istasyon kurulmasıdır.”

ifadesine yer verilmiş, 25.02.2010 tarih ve 10-19/229-87 sayılı Delta kararında ise;

“anlaşmalara konu yatırımların, pazarda ilk defa faaliyet gösterecek, yani “sıfırdan” birer istasyon kurulması için yapılacak olması, Bayilerin bu yatırımlar aracılığıyla pazarda faaliyette bulunacak olmaları ve söz konusu arazilerin değerlendirilerek istihdam ve katma değer yaratan birer tesis haline gelecek olmaları gibi hususlar birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu yatırımların ekonomiye pozitif bir etki sağlayacağı anlaşılmaktadır.”

yönünde değerlendirmede bulunarak bu husus vurgulanmıştır.

- (19) Söz konusu kararlarda bireysel muafiyet süresinin tespiti ile ilgili olarak;

“...Dosyada yer alan ve Türkiye Akaryakıt Bayileri Petrol ve Gaz Şirketleri İşveren Sendikası (TABGİS) tarafından Kurumumuza da gönderilen “Akaryakıt sektöründe geçmişten günümüze yatırımlar” konulu araştırmada da belirtildiği üzere, dağıtım şirketlerinin en az 3. en çok 6. yılında yatırımlarını amorti edecekleri belirtilmekte olup, istasyonun kurulu bulunduğu yere göre başvuruda ifade edilen sürenin daha da kısalabileceği öngörülmektedir.

Diğer taraftan yukarıda değinilen, AB Komisyonun doğalgaz çevrim santralleri inşası gibi boyutu akaryakıt istasyonları ile karşılaştırılamayacak kadar büyük yatırımlarda bile 15 yıllık süreyi yeterli görüyor olması karşısında, başvuru konusu anlaşmalar için talep edilen 15 yıllık sürenin, rekabetin (a) ve (b) bölümlerinde ifade edilen faydaların sağlanması açısından zorunlu olandan fazla sınırlanması anlamına geleceği, bu nedenle daha kısa bir süre için muafiyet tanınması gerektiği değerlendirilmektedir. Kaldı ki, yukarıda da açıklandığı üzere, ... tarafından bildirim formlarında belirtilen toplam yatırım tutarlarının tamamının, Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuzun 131. paragrafı ışığında, “ilişkiye özgü yatırım” olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Sayılan nedenlerle, bildirim konu anlaşmalarda öngörülen yatırımlardan beklenen faydaların ortaya çıkmasına engel olmayacak ve yatırım güdüsünü olumsuz etkilemeyecek bir sonuca ulaşabilmek bakımından, Bayinin 5. yılın sonunda, ... tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırım bedelinin kalan kısmını ödeyerek sözleşmeyi feshedebilmesi konusunda tarafların anlaşmaları halinde, bildirim konu dikey anlaşmaya 10 yıla kadar muafiyet tanınabileceği kanaatine varılmıştır.”

değerlendirmelerine yer verilmiştir.

- (20) Kurul'un akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara ilişkin bu yaklaşımı dört yıl boyunca sürdürülmüş ancak Ankara 15. İdare Mahkemesinin 22.04.2014 tarih ve 2014/501 K. sayılı kararıyla, 28.03.2013 tarih ve 13-17/243-118 sayılı Kurulumuz kararının sonuç bölümünde yer alan "*Tarafların yukarıda belirtilen hususlarda anlaşamamaları halinde ise, bahse konu anlaşmaya bireysel muafiyet de tanınamayacağına; bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren altmış gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı*"na ilişkin kısmının iptal edilmesiyle bu yaklaşım değiştirilmiştir.
- (21) Söz konusu mahkeme kararında gerekçe olarak;

"... müdahil tarafa tek taraflı yetki verildiği, hem davacı lehine bireysel muafiyet tanındığı hem de bireysel muafiyetin gerçekleşebilmesi için 60 günlük anlaşma şartı getirildiği, bu şekilde müdahil tarafa anlaşmama hakkı verilerek bireysel muafiyetin uygulanmamasının önünün açıldığı, dava konusu işlemin ikinci kısmında zaten müdahil tarafa üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirmeye imkanı tanındığı, müdahil tarafça yatırım bedeli ödenerek anlaşmanın sonlandırılabilceği, böyle bir hakkın verildiği bir durumda ayrıca müdahil tarafa anlaşmayarak bireysel muafiyetin sona erdirebilmesinin önünün açılmasının davacı tarafından yatırım bedelini alamaması sonucunu doğuracağı, bu durumun ise hakkaniyete aykırı olacağı anlaşıldığından, dava konusu işlemin anılan kısmında hukuka uyarlık bulunmamaktadır."

değerlendirmelerine yer verilmiştir.

- (22) Bunun üzerine 20.08.2014 tarih ve 14-29/586-254 sayılı Kurul kararında bireysel muafiyet koşullarına ilişkin yeni değerlendirmelerde bulunulmuştur. Söz konusu kararda;

"... Bununla birlikte, bireysel muafiyet değerlendirmesine ilişkin yapılacak değişikliklerde ise uygulama kapsamında karşılaşılan sorunların da dikkate alınması gerekmektedir. Bunların başında "Tarafların dikey ilişkiye devam etme hususunda anlaşamamaları halinde dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmaması" yönündeki koşul ile bayiye tek taraflı olarak anlaşmama hakkı verilmesi ve bireysel muafiyet uygulamasının etkisiz hale gelmesi yer almaktadır. Dağıtım firması ile çalışmak istemeyen bayiler, beşinci yılın sonunda dağıtıcısıyla anlaşmayarak aralarındaki dikey ilişkiyi sonlandırma yolunu seçmektedir. Bu durum ise Kurulumuzun grup muafiyeti kapsamında beş yıl ile sınırladığı dikey anlaşmalara ilişkin kararları ile bireysel muafiyet kararları arasında bir farkın kalmamasına yol açmaktadır. Öte yandan, Kurulumuz kararlarında irade yenilemeleri olarak kabul edilen ve tarafların Anayasal sözleşme özgürlüğü kapsamında her zaman yeniden anlaşarak aralarındaki sözleşmesel ilişkiyi yenileyebilecek olmaları karşısında, bahse konu koşul pratik bir fayda sağlamamaktadır.

(...)

Mahkeme kararı da dikkate alındığında, mevcut uygulamada dikkate alınan "Tarafların dikey ilişkiye devam etme hususunda anlaşamamaları halinde dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmaması" yönündeki koşulun bireysel muafiyet ile amaçlanan yatırımların teşviki ve yeni istihdam yaratılması aracılığıyla yeterli etkinliğin sağlanması sonucuna ulaşılması açısından zorunlu olmaktan çıktığı, dolayısıyla söz konusu koşulun terk edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Öte yandan, sıfırdan yeni kurulan bir istasyona ilişkin yapılması gereken yatırım tutarının ne olacağı ve ne kadarlık bir sürede bu yatırımın geri dönüşünün sağlanacağı dikey ilişkinin taraflarınca kararlaştırılabilecek hususlardır."

değerlendirmelerine yer verilerek bir dikey anlaşmaya 10 yıla kadar bireysel muafiyet

tanınabilmesi için söz konusu anlaşmanın, *“daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsa/arazi üzerinde kurulmuş yeni bir akaryakıt istasyonuna ilişkin olması”*nın yeterli olacağı hüküm altına alınmıştır².

- (23) Yukarıda özet halinde yer verilen bilgilerden anlaşılacağı üzere, akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara ilişkin bireysel muafiyet kararlarında “10 yıla kadar” tanınan süre, Kurulumuz içtihatları çerçevesinde yatırımda bulunan tarafın yatırımlarını karşılayabilmesi adına bir azami süre olarak tanınmıştır. Buna ek olarak 20.08.2014 tarih ve 14-29/586-254 sayılı Kurul kararında, yapılan yatırımın ne zaman karşılanmış sayılacağına kimin tarafından tespit edilmesi gerektiği ile ilgili olarak *“sıfırdan yeni kurulan bir istasyona ilişkin yapılması gereken yatırım tutarının ne olacağı ve ne kadarlık bir sürede bu yatırımın geri dönüşünün sağlanacağı dikey ilişkinin taraflarınca kararlaştırılabilecek hususlardır”* değerlendirmelerinde bulunulmuş ve yatırım yapılmasına yönelik hususlar bireysel muafiyet tanınabilmesi için aranan bir şart olmaktan çıkarılarak konu tarafların iradelerine bırakılmıştır. Dolayısıyla taraflar, bireysel muafiyet şartlarının sağlandığını düşündükleri dikey anlaşmalarda, Kurulumuz içtihatlarıyla azami süre imkânı olarak tanınan 10 yıllık süreyi aşmayacak şekilde serbest iradeleriyle, rekabet etmeme yükümlülüğü öngören veya bu amaca hizmet eden sözleşmeler (bayilik, intifa, kira vb.) akdetme imkânına sahiptirler. Bir başka ifadeyle, Kurul bu kapsamdaki her bir dikey ilişki bakımından yapılan yatırımın geri dönüşünün ne kadar sürede sağlanarak anlaşmanın bireysel muafiyet kapsamı dışına çıkacağını ayrı ayrı hesaplamak yerine azami bir süre belirledikten sonra bu hususu hukuka ve ticari yaşamın gereklerine de daha uygun düşen bir biçimde tarafların iradesine bırakmıştır. Örneğin, yatırım bedelinin ancak sekizinci yılın sonunda karşılanabileceği öngörülüyorsa, taraflar serbest iradeleriyle sekiz yıllık sözleşme yapma özgürlüğüne sahiptirler.
- (24) Somut uyuşmazlıkta da malik Canberk KALKAN ile BALPET arasında akdedilen 12.06.2012 tarihli intifa senedinde hüküm altına alınan *“Malike ait arsa üzerinde işbu sözleşme tarihinden önce hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış olup arsalar/araziler üzerinde yatırımların tamamı lehine intifa hakkı tesis edilen Şirket tarafından karşılanmak suretiyle akaryakıt istasyonu kurulmuştur. Akaryakıt istasyonlarına özgü tüm kalıcı ve kalıcı olmayan tüm yatırımların tamamı Şirket tarafından karşılanmış olması nedeniyle 10 yıl süreli intifa hakkı tesis edilmiştir”* şeklindeki ibareden, tarafların söz konusu dikey anlaşma kapsamında yapılan yatırım bedellerinin karşılanma süresini serbest iradeleriyle 10 yıl olarak belirledikleri kabul edilmelidir. Zira söz konusu intifa senedinin akdedildiği tarihe kadar Kurulumuzun bireysel muafiyet tanınmasına yönelik birçok karar aldığı ve Kurulumuz içtihadının sektör oyuncuları tarafından bilindiği kuşkusuzdur. Bu sebeple, başvuru sahibi tarafından ileri sürülen, yatırımın finansman maliyetinin kaç yılda karşılanacağını hesaplanarak intifa süresinin buna göre tespit edilmesine yönelik talep hakkında herhangi bir ek işlem tesisine yer olmadığı değerlendirilmektedir.

² Kurul'un 25.12.2014 tarihli, 14-54/924-419 sayılı; 23.06.2016 tarihli, 16-21/356-162 sayılı; 27.09.2017 tarihli, 17-30/484-208 sayılı ve 29.03.2018 tarihli 18-09/154-74 sayılı kararlarında da aynı yaklaşım sürdürülmüştür.

- (25) Somut olayda, BALPET tarafından intikal eden cevabi yazıda, taşınmaz üzerinde kurulu akaryakıt istasyonunun üzerinde daha önce gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmadığı ve akaryakıt istasyonunun kuruluşuna ilişkin maliyetlerin BALPET tarafından karşılandığı ifade edilmiştir. Dosya kapsamında yapılan incelemelerde de, söz konusu dikey ilişkinin daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arazi üzerinde kurulmuş yeni bir akaryakıt istasyonuna ilişkin olduğunu gösterir nitelikte birçok belgeye rastlanmıştır. Nitekim malik Canberk KALKAN ile NEBİOĞLU arasında akdedilmiş olan 06.06.2012 tarihli kira sözleşmesinde, kiralanan şeyin cinsinin boş arsa (üzerinde kiracı tarafından bir akaryakıt ve LPG istasyonu inşa edilecektir) olarak belirtildiği; yine Canberk KALKAN ile BALPET arasında akdedilen 12.06.2012 tarihli intifa senedinde, *“Malike ait arsa üzerinde işbu sözleşme tarihinden önce hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış olup arsalar/araziler üzerinde yatırımların tamamı lehine intifa hakkı tesis edilen Şirket tarafından karşılanmak suretiyle akaryakıt istasyonu kurulmuştur. Akaryakıt istasyonlarına özgü tüm kalıcı ve kalıcı olmayan tüm yatırımların tamamı Şirket tarafından karşılanmış olması nedeniyle 10 yıl süreli intifa hakkı tesisi yapılmıştır”* ibaresinin bulunduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla başvuru konusu akaryakıt istasyonunun, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan arazi üzerinde kurulmuş yeni bir istasyon olması nedeniyle, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 06.06.2012 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyetten yararlanabileceği değerlendirilmektedir.
- (26) Öte yandan başvuruda ileri sürülen NEBİOĞLU ile olan bayilik ilişkisinin sonlandırılıp YALÇINLAR ile yeni bir bayilik ilişkisi kurulması işlemi ile BALPET'in 13.07.2018 tarihli yazısında ifade edilen hususların bireysel muafiyetin süresine etki eden herhangi bir yönü bulunmamaktadır.
- (27) Yukarıda açıklanan nedenlerle malik Canberk KALKAN, NEBİOĞLU, YALÇINLAR ve BALPET arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulmuş dikey ilişkinin 06.06.2017 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen grup muafiyetinden yararlandığı, Canberk KALKAN ile NEBİOĞLU arasında dikey ilişkiyi istisna kapsamından çıkararak nitelikte bir bağlantı bulunduğundan dikey ilişkinin istisna hükmünden yararlanma imkânının bulunmadığı; bununla birlikte söz konusu dikey ilişkinin, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan arazi üzerinde kurulmuş yeni bir istasyona ilişkin olması sebebiyle 06.06.2012 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyetten yararlanabileceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

(28) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- Canberk KALKAN, Nebioğlu Petrol İnşaat Tic. Ltd. Şti., İzmir Yalçınlar Grup Akaryakıt San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Balpet Petrol Ürünleri A.Ş. arasında muhtelif sözleşmelerle kurulmuş olan dikey ilişkiye, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan arazi üzerinde kurulmuş yeni bir istasyona ilişkin olması sebebiyle 06.06.2012 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyet tanınmasına,
- Dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.